

**Становище по конкурс
на доц. д-р Антония Радкова
за избор на доцент по научна област 2. хуманитарни науки,
професионално направление 2.1. филология, по специалност
„Руска литература на XX век“,
обявен в „Държавен вестник“, бр. 23 от 17.03.2017 г.**

Данни за кандидата

Галина Тотева Петкова е главен асистент в Катедрата по руска литература на Факултет по славянски филологии в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Докторската ѝ дисертация е на тема „Поэтика лирического цикла в творчестве Марины Цветаевой“ и е защитена през 1994: във Филологическия факултет на Московския държавен университет „М. В. Ломоносов“ (Москва, Русия).

Описание на научните трудове

Галина Петкова е представила за конкурса един основен хабилитационен труд, две електронни книги, статии и студии. Основният труд, (*„Да се даде ръководеща нишка...“: История на руската литература от проф. П. Бицили в три книги (България, 1931–1934 г.)*) е в обем от 650 страници и се състои от три глави и приложения. Публикуван е в издателство „Факел“ през 2017 година. Електронните книги са съставената от Галина Петкова книга *„Надежда Тефи. Наше житъе. Рассказы и фелъетоны, опубликованные в Софии (1923–1927)“* и *„Женска поезия на руската емиграция в България“*. Първата книга представя текстове на Тефи, публикувани през периода 1923–1927 г. в емигрантските вестници в България. Втората електронна книга е представя творчеството на поетеси от първата вълна на руската емиграция през XX век, по един или друг начин свързани с България. Галина Петкова е публикувала поредица от статии, посветени в по-голямата си част на руската емиграция.

Научни приноси

Хабилитационният труд на Галина Петкова *„Да се даде ръководеща нишка ...“: История на руската литература от проф. П. Бицили в три книги (България, 1931-1934)“* анализира историята на създаването, рецепцията и съдържанието на три книги от проф. Пьотр Бицили: две хрестоматии и *„Кратка история на руската литература“*. В монографията ясно се разграничават три аспекта на проблематиката: историческа, литературоведска и методическа. Най-интересна е първата част, историческата. Впечатляващо е богатството от архивни исторически факти от най-различни източници,

които авторката представя с точност и коректност, като ги вплита умело в разказа си за съдбата на Бицили и други емигранти в България, за емигрантското училище и др.

В своето становище ще се спра по-подробно на методическа страна на изследването. Наричам я така, въпреки че авторката никъде не употребява този термин, но *methodos* буквално означава "вървене след, следване" и асоциацията с „ръководната нишка“, която е изведена в заглавието на труда, означава точно това: пътят, по който трябва да минат учителят и воденият от него ученик.

В втората глава на монографията Галина Петкова представя възгледите на Бицили за преподаването на историята и четири методики на преподаването на руската литература, като ги нарича проекти: на Елчанинов, Нилов, Перемиловски и Хофман. Чрез тях изследването дава основните характеристики на начините на преподаване на литература по това време. Това е необходимо за да се види в какъв образователен и научен контекст са издадени трите труда на Бицили.

Ключово значение за труда на Галина Петкова има Кратката история на руската литература. Авторката много ясно показва как това произведение може да се разглежда като синтез между от методика и учебен текст, т.е. това е текст, който едновременно и учи, и обучава как да се учи. Същевременно в процеса на рецепция трудовете на Бицили се разглеждат и като научни трудово и стават основание за формирането на канон, канонът Бицили, като го нарича Галина Петкова.

Колкото и да изглежда дейността на Бицили принадлежаща изцяло на друга епоха, изследването на Галина Петкова поражда асоциации с актуална и за съвремието образователна проблематика: как да се провежда обучението на децата на емигрантите. Тази тема много активно и с всичкия патос, който можем да си представим, се разработва и административно, и в методически в Русия, където емигрантите сега се наричат съотечественици („обучение на деца на соотечественници“). Както и по времето на Бицили, при обучението на съвременната емиграционна вълна най-важното е патриотизмът и националната идея. Няма как да не възникнат асоциации обучението по български език, литература и история на децата на българските емигранти зад граница, което се разгръща в последните две десетилетия. Пред това обучение стоят същите въпроси, които са вълнували Бицили и неговите съвременници. Няма да се учудя, ако съществуват или скоро бъдат издадени подобни кратки литературни истории, насочени към новите училища за емигранти.

Научна и преподавателска работа

Галина Петкова е редовен преподавател в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ от 2002 година, като преди това е била хоноруван преподавател. През годините тя е водила множество задължителни и избираеми лекционни курсове и семинарски занятия в бакалавърски магистърски програми, посветени на различни проблеми на

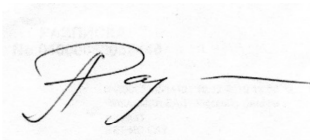
руската литература от XX век, на руската емиграция в България, на руската женска литература. Участвал е в национални и международни научни форуми.

Заклучение

Въз основа на посоченото предлагам Галина Тотева Петкова да бъде избрана за доцент в конкурса по научна област 2.хуманитарни науки, професионално направление 2.1. филология (Руска литература на XX век) в Катедрата по руска литература, ФСлФ, СУ „Св. Климент Охридски“, обявен чрез публикация в „Държавен вестник“, бр. 23/17.03.2017 г. Нейните научни изследвания, преподавателска дейност и общата ѝ професионална биография подкрепят това становище.

София, 21.07.2017г.

Подпис:



доц. д-р Антония Димитрова Радкова